

(สำเนา)

เลขที่รับ ๒๗/๒๕๕๒ วันที่ ๒ ก.ย. ๒๕๕๒

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ที่ นร ๐๕๐๓/๑๔๙๕๖

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

(นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)

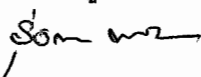
นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๔๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๙

โทรสาร ๐ ๒๒๔๐ ๙๐๕๔

สำเนาถูกต้อง

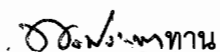

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักงานการประชุม

ธนพร พิมพ์

H ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขัง
ตามประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.๒๕๐๖ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจใช้เครื่องพันธนาการแก่ผู้ต้องกักขังบางกรณี และมีอำนาจตรวจสอบจดหมาย เอกสาร พัสตูกุณฑ์ หรือสิ่งสื่อสารอื่น ซึ่งมีถึงหรือจากผู้ต้องกักขังได้ (เพิ่มมาตรา ๕/๑ และมาตรา ๕/๓)

(๒) กำหนดการรับรองสิทธิของผู้ต้องกักขังที่ยื่นเรื่องราวร้องทุกข์ หรือยื่นเรื่องราวใด ๆ หรือถวายฎีกา (เพิ่มมาตรา ๕/๒)

(๓) กำหนดการปฏิบัติต่อผู้ต้องกักขังหญิงที่มีครรภ์ ให้ได้รับการดูแลรักษาพยาบาล เช่นเดียวกับผู้หญิงมีครรภ์โดยทั่วไป (เพิ่มมาตรา ๘ วรรคสี่)

(๔) เพิ่มอัตราโทษของผู้ต้องกักขังที่ถูกปล่อยตัวไปกรณีมีเหตุฉุกเฉินไม่ปลอดภัยแก่ผู้ต้องกักขังแล้วไม่กลับมารายงานตัวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่โดยไม่มีเหตุอันสมควร และของผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับสถานที่กักขังให้หนักขึ้น และการกำหนดให้สิ่งของต้องห้ามเป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนด และประกาศในราชกิจจานุเบกษา (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ วรรคสอง และมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง)

(๕) กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้เป็นหัวหน้าบังคับบัญชาสถานที่กักขังมีอำนาจที่จะดำเนินการลงโทษทางวินัยแทนการส่งเรื่องเพื่อดำเนินคดีอาญา กรณีผู้ต้องกักขังแทนค่าปรับกระทำผิดอาญา ในความผิดลหุโทษ ความผิดตามมาตรา ๑๐ ความผิดฐานประทุษร้ายแก่ทรัพย์สินของสถานที่กักขังที่ไม่ร้ายแรง หรือความผิดฐานพยายามหลบหนีสถานที่กักขัง (เพิ่มมาตรา ๑๐/๑)

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขัง
ตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.๒๕๐๖ เพื่อให้การดำเนินการของกรมราชทัณฑ์ตามอำนาจหน้าที่
ตามพระราชบัญญัตินี้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และทำให้การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและการปฏิบัติต่อ
ผู้ต้องกักขังเป็นไปโดยสอดคล้องกับหลักการทางด้านสิทธิมนุษยชน มีความถูกต้องเหมาะสมกับ
สถานการณ์ปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขัง
ตามประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขัง
ตามประมวลกฎหมายอาญา

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๘ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๖ และมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขัง
ตามประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕/๑ มาตรา ๕/๒ และมาตรา ๕/๓
แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.๒๕๐๖

“มาตรา ๕/๑ ห้ามมิให้ใช้เครื่องพันธนาการแก่ผู้ต้องกักขัง เว้นแต่

(๑) เป็นบุคคลซึ่งอาจจะทำอันตรายต่อชีวิตหรือร่างกายของตนเองหรือผู้อื่น

(๒) เป็นบุคคลวิกลจริต จิตบกพร่อง โรครจิต หรือจิตฟั่นเฟือน ซึ่งอาจจะทำอันตราย

ต่อชีวิตหรือร่างกายของตนเองหรือผู้อื่น

(๓) เมื่อถูกควบคุมตัวไปนอกสถานที่กักขังและมีพฤติการณ์ว่าจะหลบหนี

เครื่องพันธนาการที่จะใช้แก่ผู้ต้องกักขังตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้เป็นหัวหน้าบังคับบัญชาสถานที่กักขังหรือผู้ที่พนักงานเจ้าหน้าที่

ผู้เป็นหัวหน้าบังคับบัญชาสถานที่กักขังมอบหมายเป็นผู้มีอำนาจที่จะสั่งให้ใช้หรือเพิกถอนการใช้เครื่องพันธนาการ ทั้งนี้ ในการใช้เครื่องพันธนาการให้บันทึกเหตุผลหรือความจำเป็นไว้ด้วย

มาตรา ๕/๒ ภายใต้บังคับของบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยอภัยโทษ เปลี่ยนโทษหนักเป็นเบา และลดโทษ ผู้ต้องกักขังยังมีสิทธิที่จะยื่นคำร้องทุกข์หรือเรื่องราวใด ๆ ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ อธิบดี รัฐมนตรี หรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง หรือตุลาการฯ ถวายฎีกาต่อพระมหากษัตริย์ได้

มาตรา ๕/๓ เพื่อการรักษาความมั่นคงของรัฐ หรือเพื่อป้องกันเหตุร้าย และรักษาความสงบเรียบร้อยของสถานที่กักขัง หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจตรวจสอบจดหมาย เอกสาร พัสตูกัมภ์ หรือสิ่งสื่อสารอื่น หรือสกัดกั้นการติดต่อสื่อสารโดยทางใด ๆ ซึ่งมีถึงหรือจากผู้ต้องกักขัง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ความในวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับกับบรรดาเรื่องราวร้องทุกข์ หรือเรื่องราวใด ๆ ที่ได้ยื่นตามมาตรา ๕/๒”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.๒๕๐๖

“ในกรณีที่ผู้ต้องกักขังเป็นหญิงมีครรภ์ให้ได้รับการดูแล หรือรักษาพยาบาลตามสภาพเช่นเดียวกับหญิงมีครรภ์โดยทั่วไป หากจำเป็นต้องได้รับการดูแลหรือรักษาพยาบาลภายนอกสถานที่กักขัง ให้ดำเนินการเช่นเดียวกับกรณีของผู้ต้องกักขังที่ป่วยเจ็บข้างต้น โดยถือว่าเป็นการกักขังในสถานที่กักขังที่กักขังด้วย”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.๒๕๐๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ผู้ต้องกักขังผู้ใดไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติในวรรคหนึ่ง โดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.๒๕๐๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐ ผู้ใดเข้าไปในสถานที่กักขังโดยมิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือบังอาจรับจากหรือส่งมอบแก่ผู้ต้องกักขังหรือนำเข้ามาหรือเอาออกไปจากสถานที่กักขังซึ่งเงินตราหรือสิ่งของต้องห้ามตามที่รัฐมนตรีกำหนดและประกาศในราชกิจจานุเบกษา อันเป็นการฝ่าฝืนระเบียบหรือ

ข้อบังคับของสถานที่กักขัง ผู้นั้นหรือผู้ต้องกักขังที่เกี่ยวข้องมีความผิด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.๒๕๐๖

“มาตรา ๑๐/๑ ในกรณีที่ผู้ต้องกักขังแทนค่าปรับได้กระทำความผิดอาญาขึ้นภายในสถานที่กักขังและความผิดนั้นเป็นเพียงลหุโทษ ความผิดตามมาตรา ๑๐ ความผิดฐานประทุษร้ายแก่ทรัพย์สินของสถานที่กักขังที่ไม่ร้ายแรง หรือความผิดฐานพยายามหลบหนีสถานที่กักขัง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้เป็นหัวหน้าบังคับบัญชาสถานที่กักขังมีอำนาจวินิจฉัยลงโทษฐานผิดวินัยแทนการนำเรื่องเสนอต่อเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการสอบสวนหรือฟ้องร้องตามกฎหมายได้ โดยให้แสดงผลประกอบการวินิจฉัยสั่งการด้วยบทบัญญัติในมาตรานี้ไม่ตัดสิทธิของเอกชนที่จะเป็นโจทก์ยื่นฟ้องเป็นคดีอาญาหรือคดีแพ่ง”

มาตรา ๘ บรรดากฎกระทรวง ประกาศกระทรวง กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งที่ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขัง ตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.๒๕๐๖ ที่ใช้บังคับอยู่ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศกระทรวง กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ

ประกอบร่างพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑) การปฏิบัติต่อผู้ต้องกักขังที่เป็นหญิงมีครรภ์ (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๘)

กำหนดให้ผู้ต้องกักขังที่เป็นหญิงมีครรภ์ได้รับการดูแลรักษาเช่นเดียวกับผู้หญิงมีครรภ์โดยทั่วไป เช่นการได้รับอาหารเสริม, การตรวจครรภ์ รวมทั้งการออกไปคลอคลายนอกระงสถานที่กักขัง

๒) การกำหนดให้สิ่งของต้องห้ามเป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนดและประกาศในราชกิจจานุเบกษา (เพิ่มเติมหลักการใหม่ในการแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๐)

กำหนดให้สิ่งของต้องห้ามเป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนดและประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งจะทำให้การดำเนินการกำหนด หรือแก้ไข ประเภทสิ่งของต้องห้ามเป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็ว สอดคล้องกับการปฏิบัติงานในสถานที่กักขัง

๓) การกำหนดบทเฉพาะกาล เพื่อให้การปฏิบัติตามกฎหมายฉบับใหม่สามารถดำเนินการต่อไปได้อย่างต่อเนื่องไม่ติดขัด โดยกำหนดให้นำรายละเอียดตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายลำดับรองที่ออกตามกฎหมายฉบับเดิม มาใช้บังคับได้ต่อไปเพิกงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายฉบับใหม่ จนกว่าจะมีกฎหมายลำดับรอง ตามกฎหมายฉบับใหม่ใช้บังคับ (เพิ่มเติมมาตรา ๘ ของร่างพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขัง ตามประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่..) พ.ศ.)

ทั้งนี้ เนื่องจากกฎหมายเดิมได้บัญญัติให้สิ่งของต้องห้ามนำเข้ามาในสถานที่กักขัง จะต้องกำหนดประเภทสิ่งของต้องห้ามไว้ในกฎกระทรวง แต่การแก้ไขกฎหมายใหม่กำหนดให้ประเภทของสิ่งของต้องห้ามเป็นไปตามประกาศของรัฐมนตรี ซึ่งหากกฎหมายฉบับใหม่ประกาศใช้บังคับแล้วจะทำให้กฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.๒๕๐๖ เดิม สิ้นผลบังคับใช้ทันที และจะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานมีผลกระทบ หากประกาศของรัฐมนตรีไม่สามารถออกได้ทันพอดีกับพระราชบัญญัติฉบับใหม่ประกาศใช้

๔) กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (เพิ่มเติม มาตรา ๘ ของร่างพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขัง ตามประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่..) พ.ศ.)